

zeBU:

Mørkeræd

ZeBU: Mørkeræd

Introduktion til undervisningsmaterialet

Kære underviser

Dette undervisningsmateriale er tiltænkt til brug i danskundervisningen på mellemtrinnet.

Alle øvelser og opgaver kan stå alene. Tilsammen udgør aktiviteterne i dette materiale et forløb på 2-4 lektioner. Forløbet supplerer undervisningen under kompetenceområderne kommunikation og fortolkning.

Øvelserne er beskrevet med udgangspunkt i de videns- og færdighedsmål som de understøtter.

Første øvelse, Åbne op for teateroplevelsen spørger ind til og lægger op til en samtale om elevernes forventning til og deres reelle og personlige perception af hele teateroplevelse.

Med en fysisk tilgang går de tre øvrige øvelser en tand dybere ind i arbejdet med krop, stemme, stemning og undersøgelse af forestillingens tid og rum. Disse tre øvelser introduceres af skuespillerne fra forestillingen, i små film. Alle øvelser kobles til gysergenren ved at tage udgangspunkt i forestillingen.

Øvelse 1. (side 3)

Åbne op for teateroplevelsen (Kan laves før og efter teateroplevelsen)

Øvelse 2. (side 5)

Øvelse i Kommunikation: Krop og drama (Kan laves før og efter teateroplevelsen)

Øvelse 3. (side 7)

Øvelse i Fortolkning: Undersøgelse af tid og rum (Kan laves efter teateroplevelsen)

Øvelse 4. (side 9)

Øvelse i Fortolkning: Oplevelse og indlevelse (Kan laves før og efter teateroplevelsen)

ZEBU: Mørkeræd

Åbne op for teateroplevelsen

Som publikum til en teaterforestilling danner man ofte et såkaldt forbillede af forestillingen som en æstetisk tekst, ud fra oplysninger som f.eks. forestillingsbilleder i programmet og forestillingens titel. Øvelserne i dette afsnit arbejder med, at eleverne forholder sig umiddelbart til de før- og efterbilleder, som forestillingen skaber hos dem.

Tankestrøm og samtale før forestillingen

Øvelse i Fortolkning

- **Færdighedsmål:** Øvelsen understøtter, at eleven danner et forindtryk af forestillingens stemninger.
- **Vidensmål:** Ved at se forestillingen Mørkeræd får eleven viden om, hvordan man visuelt udtrykker teksters stemning.

ØVELSE

1. Lad eleverne se på billederne og teksterne på www.zebu.nu/mørkeræd. Hvilke tanker og forventninger til forestillingen er disse billeder med til at skabe hos dem sammen med titlen? Lad dem tegne eller skrive det, de kommer til at tænke på. Gem elevernes svar og tag dem op igen til sammenligning, efter I har set forestillingen.

2. Diskuter i klassen

- Hvad tror eleverne, forestillingen handler om
- Hvad vil det sige at være rigtig bange?
- Hvad er det mest uhyggelige eleverne kan komme i tanke om?
- Hvornår har eleverne sidst været rigtig bange?

ZEBU: Mørkeræd

Tankestrøm og samtale efter forestillingen

Øvelse i Fortolkning

- **Færdighedsmål:** Øvelsen understøtter, at eleven kan italesætte forestillingens stemninger.
- **Vidensmål:** Ved at se forestillingen Mørkeræd får eleven viden om, hvordan man visuelt udtrykker teksters stemning.

ØVELSE

Diskuter i klassen

1. Stemte elevernes før-billede overens med forestillingens faktiske hændelser og handling?
2. Havde før-billedet nogen indflydelse på deres teateroplevelse?
3. Lad eleverne skrive eller tegne de stemninger, de husker bedst fra forestillingen.
4. Lad eleverne sammenligne deres tegninger og/eller tekster med deres klassekammeraters.

ØVELSE

Diskuter i klassen

Analyserende spørgsmål til eleverne

- Hvem/hvad i forestillingen gjorde størst indtryk på eleverne? Var der noget de undrede sig over?
- Hvis eleverne skulle fortælle om forestillingen til én, som ikke har set den, hvad ville de så sige om den?
- Hvorfor tror de, forestillingen hedder "Mørkeræd"?
- Hvordan så teaterrummet og scenografien ud? Hvilke steder foregik forestillingen?
- Hvad handler stykket om?
- Hvilke temaer synes eleverne, der er i forestillingen? Hvor og hvordan kommer de til udtryk?
- Hvordan er denne forestilling anderledes, end andre forestillinger eleverne har set?

ZeBU: Mørkeræd

KROP og DRAMA

Øvelse i kommunikation: Krop og drama

- **Færdighedsmål:**
Eleven kan bruge kropssprog og stemme i oplæsning og mundtlig fremlæggelse
- **Vidensmål:**
Eleven har viden om talerens virkemidler

ZeBU:

Skuespiller Lise Lauenblad viser, hvordan man kan arbejde med stemme og krop som virkemiddel

ØVELSE

1. Se videoen herover
2. Eleverne skal i mindre grupper ordløst med deres kroppe skabe tre tableauer/ frysebilleder, som hhv. skal repræsentere begyndelsen, midten og slutningen af en gyserfortælling i har arbejdet med eller en scene fra forestillingen.
3. Herefter skal eleverne skabe overgange imellem de tre billeder, så der opstår en lille sammenhængende billedsekvens.
Hvorfor tror de, forestillingen hedder "Mørkeræd"?

Ideer: Man kan bevæge sig i slowmotion over i det næste billede. Man kan hoppe over i det næste billede. Man kan dreje sig over i det næste billede.

ZEBU: Mørkeræd

4. Til slut viser hver gruppe deres sekvens for de andre og de resterende elever skal gætte, hvad det er for en gyserfortælling eller scene som gengives.
5. Efterfølgende udvides øvelsen til små dramatiseringer, så der løsnes op for frysebillederne. De skal sætte replikker på deres frysbilleder og gøre dem levende. Eleverne nu skal arbejde med brugen af levende gestik samt lyde og ord/replikker. Eleverne skal prøve at lege med vekslen mellem at tale højt og lavt, hurtigt og langsomt, og se hvilken effekt det har for historien.
 - *Ideer: Man kan lave hele sin dramatisering hvor alle taler meget langsomt, hurtigt eller hvor man fra starten bestemmer hvem som taler langsomt og hvem som taler hurtigt. Det samme gælder for måden man bevæger sig på. Med stemme og krop kan I sætte fokus på, hvornår scenerne er rigtig uhyggelige og hvornår man arbejder med at skræmme andre for sjov.*
6. Snak om hvad der sker med historien, kroppen og stemmen, når man ændre intensitet og volumen.

ZeBU: Mørkeræd

TID og RUM

Øvelse i Fortolkning: Undersøgelse

- **Færdighedsmål:**
Eleven kan undersøge teksters rum og tid
- **Vidensmål:**
Eleven har ved at se forestillingen opnået viden om hvordan forskellige scenarier kan udtrykke spring i tid

ZeBU:

Skuespiller Signe Kærup Hjort viser, hvordan man med stemme og krop kan demonstrere spring i tid og rum

ØVELSE

1. Se videoen herover
2. Eleverne skal i grupper på 4 skabe et lille skuespil ud fra nedenstående replikker. To af eleverne skal spille som om de er gamle og de to andre skal spille det som om de er små børn. Begge hold, skal finde ud af hvor de er (park, skov, strand, by) kort sagt rum.

ZEBU: Mørkeræd

A: Det er sjovt at kigge fugle. *Skuespiller A sidder længe og kigger på fuglene inden B siger noget. Skuespiller B bliver meget utålmodig men siger ikke noget i lang tid, han/hun viser det kun med kropssprog.*

B: Nej, det er virkelig kedeligt. *Der går lang tid inden A svarer fordi han er optaget af fuglene. I den tid forsøger skuespiller B at finde på en måde skabe uhygge og gys i scenen. Eleverne kan selv finde på, men det kunne være at A bevæger sig meget langsomt væk fra A på en uhyggelig måde eller nærmer sig ham med en kniv eller stirrer ondt på ham.*

A: Ok, vi laver noget andet

B: Ja, vi kunne tage i tivoli *Begge skuespillere rejser sig og forlader scenen sammen*

3. Eleverne skal med deres krop og stemme tydeligt vise om de er børn eller gamle. Eleverne skal spille regibemærkningerne uden at sige noget og de skal gå ud af scenen som gamle/børn. Eleverne skal vise hvor de er med kropssprog f.eks. ved at ligge ved stranden eller sidde ved på en bænk i parken. Eleverne kan arbejde med niveauer i gysergenren ved at skru op og ned for tempo.
4. Eleverne skal fremføre de små scenarier for hinanden og diskutere, hvad og hvordan man gør med kroppen og stemmen, når man skifter mellem tid og rum. Diskuter også forskellen på det frydefulde gys og det psykologiske gys. Var der nogen der ramte disse stemninger i skuespillet?

ZeBU: Mørkeræd

STEMNING

Øvelse i Fortolkning: Oplevelse og indlevelse

- **Færdighedsmål:**
Eleven kan udtrykke en æstetisk teksts stemning
- **Vidensmål:**
Eleven har ved at se forestillingen opnået viden om måder at udtrykke teksters stemning på

ZeBU:

Skuespiller Carl Martin Noren viser, hvordan man kan udtrykke stemninger med krop og stemme

ØVELSE

1. Se videoen herover
2. Eleverne får hver især udleveret et kort, hvorpå der står en bestemt følelse.
3. På skift skal de sige den samme replik højt, men med fokus på hver deres følelse.
4. Eleverne skal stå op og sige replikken, og de skal samtidig tillægge den gestik, dvs. de også med deres krop skal udtrykke den specifikke følelse/stemning.
5. De andre elever skal fortælle, hvilken stemning, de synes, der blev udtrykt.
6. Herefter blandes kortene og deles ud igen, og øvelsen gentages og denne gang med en ny replik.

ZEBU: Mørkeræd

Idéer til stemningskort

- Vred
- Bange
- Glad
- Misundelig
- Forelsket
- Skuffet
- Forrådt
- Forladt
- Elsket
- Ikke-elsket
- Alene
- Glemte
- Forlegen
- Nervøs
- Ked af det
- Lykkelig
- Egoistisk
- Bedrevidende

Idéer til replikker

- Eleverne vælger en replik fra forestillingen som de lagde særligt mærke til
- "Vil du med i biografen"?
- "Skal du med i klubben efter skole"?
- "Skal vi lege i eftermiddag"?
- "Vil du dele din madpakke med mig"?

zeBU.NU

2016